

ІСТОРІЯ МОГИЛИ СВЯЩЕНИКА

ОСОБИСТОСТІ

У православному світі священиків прийнято ховати біля храмів. За багато років біля кожної церкви у селі, як правило, на церковному цвинтарі з'являється кілька священницьких поховань, а то й цілі маленькі кладовища. Приклад - церква у Муравині, де віковий проміжок між першим похованням і останнім становить більше сотні років. Є такі численні поховання батюшок і біля інших старих церков району. А ще - біля церков ховали значимих для села людей, церковних меценатів, церковнослужителів та родичів священиків. А біля церкви села Вичівка стоїть цілий ряд хрестів, в пам'ять про тих, хто не повернувся з війни. Такий собі пам'ятник - некрополь від живих для мертвих.

Напевно, були подібні поховання й біля кожного храму, зруйнованого у радянський період. У той непростий для церкви час йшли в небуття разом із храмами й могили тих, хто в них служив. І через це гріх святотатства тільки збільшувався.

На тлі усіх історичних подій, дивним є бачити біля церкви у с. Морочне лише одну

Ксаверович Конюшевський, померлий у 1906 році, і більше нічого. Будь-які опитування сільських старожилів ні до чого не привели - ніхто про батюшку ніщо не знав. Лише Іван Петрович Карпович, колишній церковний староста, котрий усе життя прожив поряд з церквою, розповів, що колись від старих людей чув про цього батюшку, будцімто він ніколи не брав з людей плати за хрестини, вінчання чи похорони, натомість, коли потрібно було батюшці обробити поле - усе село виходило на попівську землю, та так, що не вистачало всім роботи.

Продовжуючи священницьке служіння у Морочненському храмі, я записав ім'я отця Василя до свого синодика й кожної служби поминаю за упокій його душу. І все ж остаточного спокою у розгадці тайемниці єдиної священницької могили біля церкви не було. Давно вже переглянув колишні товстелезні церковні книжки, частина котрих збереглася в ящику на дзвіниці, і ніяких відомостей про батюшку не знайшов. При нагоді, знову і знову вертаюсь і перелистую церковні фоліанти,

Того ж року, за власним проханням, був переведений священиком до Вихнеської церкви того ж повіту. А далі бачимо, що священницькі шляхи отця Василя приводять на Полісся. З восьмого вересня 1852 року він служить в Боровській церкві Пінського повіту, це - в нашому Боровому, на самій окраїні Мінської єпархії, бо далі за Боровою починалася Волинська губернія й єпархія. У 1868 році отець Василь переїздить до Ненькович, де служить лише три роки. На прохання селян Морочненського приходу, в 1871 році він стає настоятелем місцевої церкви. З того часу, й до кінця життя, батюшка незмінно служить й живе в Морочному. Цей період в його біографії зайняв тридцять п'ять років. Більше за отця Василя ніхто у цій церкві не служив. У 1876 році він був нагороджений першою і, мабуть, єдиною своєю церковною нагородою - набедреником, як написано в біографії «...за одобрительное поведение и усердие по службе.»

Помер отець Василь Конюшевський, згідно напису на могилі, у 1906 році у віці вісімдесяти трьох років, із котрих

трьох років залишається його особисте життя, знаємо лише, що матушку звали Гонората Йосипівна й була вона на сім років молодшою від батюшки, ставши дружиною священика у віці шістнадцяти років. Відсутні відомості й про дітей, хоча у тому 1877 році приживала у сім'ї батюшки дев'ятирічна онука Любов Мацевич. Як і невідомо, де народився отець Василь.

Утім, попри усі ці білі плями із біографії батюшки, приємно усвідомлювати, що більш ніж через сто років теперішні прихожани морочненської церкви дізналися про життя єдиного, похованого біля церкви священика, працюючого котрого сільська святиня оберігалася, а прості віруючі прилучалися до Божественної істини. У четвер, по Великодню, коли звершуємо поминальну службу за померлих, як прийнято у нашому краї, підходимо завжди до могили отця Василя й поминаємо усією церквою його світлу душу, щоб Господь вселив її в місце «... светле, злачне, идеже несть болєзнь,

у с.морочне лише одну могилу, в котрій похований батюшка. Адже церква у селі стоїть майже два століття. Щоправда, на обох сільських кладовищах є могили батюшок, але поховані вони саме у радянські часи.

З першим знайомством із морочненською церквою, мене зацікавила особистість батюшки, похованого поблизу храму. Напис на чавунному хресті свідчив, що в могилі похований священник Василь

листою церковні фоліанти, списані пером із гусячого пір'я рівним каліграфічним почерком чи то батюшок, чи то дяків, відшукую у них цікаві відомості із колишнього життя приходу. Зовсім недавно звернув увагу на складений удвоє аркуш паперу, на котрому було виведено – «Ведомость о Церкве приписной Крестовоздвиженской деревни Сенчиць на 1877 год», почав читати - і диво: натрапив на біографію отця

Василя.

З неї дізнаємося, що походив батюшка із дворян й народився у 1823 році. У 1845 році з атестатом другого розряду закінчив Мінську духовну семінарію. Шістнадцятого січня, по старому стилю, 1846 року архієпископом Мінським Антонієм був рукоположений на священника й направлений настоятелем церкви в село Папірня, Мінського повіту.

десяти трьох років, із котрих шістдесят прослужив священником. Був, напевно, це скромний пастир ниви христової, бо, віддавши усе своє життя служінню церкви, помер у званні простого священника, як свідчить напис на пам'ятнику. Тоді, як більшість батюшок, після таких поважних років служіння, отримують високі церковні звання й нагороди.

Звісно, усі ці відомості не подають повної біографії ба-

ни печаль, ни воздыхание...»

Павло Дубінець
священик, краєзнавець

